

NYHETER OM EU

NYHETSBRV FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ OKTOBER 2006

Den borgerliga regeringen kommer snart att tvingas bekänna färg

Några dagar efter riksdagsvalet fick jag ett mejl från chefredaktören från en av landets vänstertidningar med följande fråga: "Kan du skriva en artikel till nästa vecka nr 39 om hur Sveriges förhållande till EU påverkas av regeringsskiftet." Som redaktör för Sveriges bästa (och enda) EU-kritiska nyhetsbrev kunde jag naturligtvis inte svara nej, utan mejlade "jag gör ett försök". Några dagar senare (som alltför ofta i sista stund) satte jag mig vid datorn för att förverkliga det utställda löftet. Och där blev jag sittande. Den tidigare inbillningen att uppdraget snabbt skulle vara avklarat försvann snart och ersattes med den krassa insikten att jag i stort sett inte har den blekaste aning om hur regeringsskiftet kommer att påverka Sveriges relation till EU. Men det kunde jag inte med någon heder i behåll erkänna. Istället gjorde jag mig skyldig till några spekulationer.

Att en moderat partiledare ersätter en socialdemokratisk som svensk regeringschef borde på det hela taget inte få några nämnvärda konsekvenser när det gäller rikets förhållande till övermakten i Bryssel.

För det första är det så att Sveriges inflytande i EU:s beslutande församlingar är försvinnande smått; 10 röster av 321 i ministerrådet och 19 av 732 ledamöter i parlamentet. Sveriges ställning i EU är så klen att om Sverige ställde upp som ett parti i det svenska valet skulle Sverige hamna under fyraprocentspärren och bli utan representation i riksdagen. EU:s inflytande i Sverige är desto större. Omkring 80 procent av de beslut riksdagen fattar är direkt eller indirekt redan beslutade i EU. Därtill kommer att inriktningen på stora delar av politiken är grundlagsfäst i EU. Regeringsskiftet innebär inte något

systemskifte som socialdemokraterna och fackföreningarna varnar för. Det skiftet mot en kapitalism av mer nyliberalt märke har redan grundlagts av den socialdemokratiska regeringen, inte minst som konsekvens av det svenska medlemskapet i EU. Nu kan den moderatdominerade borgerliga regeringen bygga vidare på denna grund. "Till skillnad från socialdemokraterna ska vi visa att vi tänker följa EU:s rekommendationer, exempelvis om sänkningar av skatterna för låg- och medelinkomsttagarna", säger Mats Odell (kd) i riksdagens EU-nämnd. För det andra är det i praktiken så under de snart tolv år som Sverige varit anslutet till den europeiska unionen, att de flesta EU-frågor hanterats i ett informellt samförstånd mellan just moderaterna och socialdemokraterna. Detta socialmoderata samarbete inleddes redan när Carl Bildt var statsminister och Sverige förhandlade om medlemskap i EU. Det har fortsatt sedan Sverige blev införlivat i unionen med först Ingvar Carlsson och sedan Göran Persson som regeringschef. En förklaring till detta är att de socialdemokratiska regeringarna inte haft egen majoritet utan varit beroende av vänsterpartiet och miljöpartiet som på grund av sin EU-kritik hållits utanför EU-politiken. Istället har socialdemokraterna i praktiken samarbetat med moderaterna, som till skillnad från framför allt folkpartiet men även det nya centerpartiet – mauderaterna, har en konfederalistisk syn på EU:s utveckling. Frågan är vilken EU-politik den borgerliga alliansregeringen kommer att kunna enas om. Det återstår att se. Några svar gavs inte under valrörelsen. I alliansens valmanifest hänvisades EU-frågan i huvudsak till den internationella avdelningen, under rubriken "En

aktiv utrikespolitik", där det bland annat sades:

"Vi vill omgående inleda diskussioner och förberedelser inför Sveriges ordförandeskap i den Europeiska unionen andra halvåret 2009. Europadebatten måste handla mer om frågor som berör människors vardag [...] Utvidgningen är en av EU-samarbetets största framgångar. Vi tror på en fortsatt utvidgning. EU ska vara en öppen, dynamisk och effektiv union som står öppen för europeiska länder som uppfyller kriterierna för medlemskap." Tre av de borgerliga partierna presenterade också egna valmanifest. Folkpartiet menade att "EU måste få en ny konstitution" samt att "EU:s utvidgning bör fortsätta", medan centern i sitt "kontrakt" ville att "EU:s nya stora uppdrag ska vara att forma en gemensam miljöpolitik". Kristdemokraternas så kallade "garantibevis" var helt utan skrivningar om EU och moderaterna hade avstått från eget valmanifest. Mycket snart kommer den borgerliga alliansen och Fredrik Reinfeldt att tvingas bekänna färg i EU. Utmaningarna är många och kommer att sätta press på den borgerliga regeringen. Den fråga som lär skapa störst slitningar inom alliansen handlar om EU:s jordbrukspolitik. Den vill folkpartiet reformera i grunden medan de tre andra går i en annan riktning. Det är inte säkert att skillnaden i hållning jämför med den socialdemokratiska regeringen och Göran Persson blir så stora. Men det kan bli skillnader vad det gäller det fortsatta agerandet i EU:s domstol vad gäller Vaxholmsmålet, i förhandlingarna om tjänstedirektivet och inställningen till mer överstatligt samarbete på det rättsliga området.

GÖSTA TORSTENSSON

Irland kan ta plats i nordisk styrka

Irland är på väg in i EU:s Sverigeledda nordiska snabbinsatsstyrka, Nordic Battle Group. Sverige, Norge, Finland och Estland har enats om ett konkret erbjudande som till Irland. Sverige har åtagit sig att leda en av EU:s snabbinsatsstyrkor.

Den ska vara klar att sättas in i strid den 1 januari 2008 i kriser världen över om EU beslutar om en militär intervention. Totalt ska styrkan omfatta cirka 1.500 soldater. Finland, Norge och Estland bidrar med 200, 150 respektive 50 man. Sverige ska bidra med 1.100 man.

Sverige betalade näst mest till EU

Sverige betalade näst mest av medlemsländerna i avgift till EU 2005 – jämför med BNP och vad som kommer tillbaka i olika stöd. Litauen och Grekland får mest tillbaka. Holland betalar mest, uppger TT.

Förra året betalade Sverige in cirka 2,6 miljarder euro, uppemot 24 miljarder kronor, till EU och fick tillbaka omkring 1,5 miljarder euro, lite mer än hälften.

Alkoholimport över nätet prövas på nytt

Frågan om det ska bli tillåtet för svenskar att privatimportera alkohol via Internet ska ännu en gång prövas av EU-domstolen i Luxemburg. Beroende på frågans principiella betydelse, har målet flyttats från en domstolsavdelning med fem domare till den stora avdelningen med 13 domare.

Det förslag till beslut som domstolens generaladvokat lämnade i mars har fått kritik för att för att ge utrymme för olika tolkningar. EU-domstolen vill att beslutet om den svenska privatimporten av alkohol ska vara så tydligt att det kan tjäna som vägledning för EU:s inre marknad.

EU-kommissionen hävdar att det svenska förbudet mot privatimport av öl, vin och sprit via nätet strider mot EU:s regler om fri rörlighet för varor. De anser också att det svenska spritmonopolet bara gäller den svenska marknaden och att det därför inte är

lagligt möjligt att förbjuda privatimport från andra länder. Den svenska regeringen är av motsatt åsikt, och hävdar dessutom att importförbud för privatpersoner är ett skydd för den svenska folkhälsan.

EU-länderna ense om ökat försvarssamarbete

EU-länderna har kommit överens om att bistå varandra med materiel och tjänster i händelse av väpnad konflikt eller andra krissituationer. Överenskommelsen gjordes vid ett möte med Europeiska försvarsmaterielbyrån (EDA) i Bryssel den 20 september. Ländernas representanter kom också överens om att underlätta upphandlingen av försvarsmateriel i hela EU och därmed öka konkurrensen.

”Om vi ska kunna behålla den nivå på produktion av försvarsmateriel som alla säger sig vilja ha, måste vi i ökad utsträckning sköta utveckling, tillverkning och upphandling gemensamt”, sade EDA-chefen Nick Witney i ett uttalande efter mötet.

Överenskommelsen innebär bland annat att medlemsländerna, om så är möjligt, ska tillmötesgå en begäran från ett EU-land som deltar i en fredsbevarande operation.

EU-operation ska stoppa illegal invandring

EU har inlett sin första gemensamma operation för att hindra afrikanska illegala invandrare från att ta sig till Kanarieöarna. Under den nio veckor långa insatsen ska man med hjälp av marin- och flyginsatser försöka hindra fartyg från att ta sig från västra Afrika till Europa.

I den nu pågående operationen – döpt till Hera II – medverkar Spanien, Italien, Portugal och Finland. Finansieringen sker via EU:s budget samt med medel från Spanien.

En liknande insats planeras för att hindra illegala invandrare från att ta sig till Malta.

Det senaste årets ström av illegala invandrare från Västafrika till de europeiska Medelhavsländerna har blivit den mest akuta uppgiften för EU:s gränsövervakningsbyrå, Frontex.

Ökat EU-motstånd i Finland

I Finland, för närvarande EU:s ordförandeland, går åsikterna isär när det gäller synen på unionsmedlemskapet. Enligt en opinionsmätning som publicerades i dagstidningen Ilta-lehti den 12 augusti, skulle 43 procent av de tillfrågade rösta nej i en ny folkomröstning om medlemskapet. Lika många skulle rösta ja.

Finlands deltagande i valutaunionen (eurozonen) ansågs av 44 procent vara den främsta fördelen med EU-medlemskapet. Omvänt, angav 40 procent ”onödiga direktiv från Bryssel” som det mest negativa. Samma antal (40 procent) ansåg att finländska medier var alltför EU-positiva.

Undersökningen genomfördes av Think If Laboratories under perioden 1-8 augusti. Sammanlagt 2.500 personer intervjuades.

Pappers ska utreda synen på EU

Fackförbundet Pappers kan komma att ändra sin hittills positiva inställning till EU. Kongressen nyligen beslöt att följa EU:s utveckling och sedan kanske utreda vilken syn på EU förbundet ska ha. Både den avgående ordföranden Sune Ekbåge och den tillträdande Jan-Henrik Sandberg ville avslå motionen som krävde en eventuell omprövning av stödet till EU. Förbundsstyrelsen var oenig, men ställde sig bakom motionen som kom från Pappers avdelning i Grycksbo, Dalarna.

De EU-kritiska ombuden vann omröstningen på kongressen med röstsiffrorna 82-76.

I höst tar EU beslut om tjänstedirektivet

EU:s nya regler för handel med tjänster inom unionen, det tidigare så omstridda tjänstedirektivet, kan vara klart för beslut i höst. Det skulle innebära att det senast 2010 ska vara omsatt i lagstiftning i medlemsländerna. Socialdemokraten Evelyn Gebhardt från Tyskland, som ansvarat för direktivförslagets behandling i EU-parlamentet, tror att parlamentet kan rösta i november. Hon tror också att EU-parlamentet inte har några större svårigheter med att säga ja till direktivet.

**NYHETER OM EU UTGES MÅNATLIGEN AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EVA-BRITT SVENSSON.
REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. ADRESS: RONDVÅGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST:
GOSTA.TORSTENSSON@COMHEM.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER M.M. 120 KR/12 NR. DISTRIBUTION:
FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, PÖLGATAN 5, 414 60 GÖTEBORG. TFN. 031-701 01 77. E-POST: FNEU@ALGHOTELLET.SE.**